

Undervisningstilbud fra Universitetsbiblioteket

Universitetsbiblioteket i Bergen (UB) har ulike undervisningsopplegg på alle nivå i utdanningen for å fremme studenters informasjonskompetanse. Dette er en oversikt over noen kurs som UB kan tilby, og disse kan brukes som utgangspunkt for en nærmere tilpassing til fagmiljøenes behov. UB samarbeider med mange fagmiljøer for å integrere og tilpasse våre kurs til studentenes faglige progresjon.

Kunnskap, ferdigheter og holdninger vedrørende håndtering av dagens kunnskaps- og informasjonsressurser er av avgjørende betydning i studieprogram og i arbeidslivet etter endt utdanning. Informasjonskompetanse er grunnleggende for å kunne gjennomføre forskning, utdanning og formidling på et høyt nivå. Universitetsbibliotekets undervisningstilbud er utviklet med en intensjon om å bidra til læring av gode arbeidsmetoder.

KURS
1. Introduksjon til Universitetsbibliotekets tjenester og nettbaserte tilbud
2. Sitering og etikk
3. Søk og skriv - basis
4. Søk og skriv - avansert
5. Kildekritikk og kildeanalyse
6. Referansehåndteringsverktøy – EndNote / Reference Manager
7. Organisering og bruk av informasjon i eget forskningsarbeid

Kurs 1: Introduksjon til Universitetsbibliotekets tjenester og nettbaserte tilbud

Språk

Norsk
Engelsk

Nivå

Første semester.

Mål og innhold

Kurset har som mål å gi innsikt i Universitetsbibliotekets tjenester, rutiner og regler. Sentrale verktøy for å lokalisere og anskaffe litteratur presenteres. Det gies omvisning i bibliotekets lokaler.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- Kjenne til Universitetsbibliotekets tjenester, rutiner og regler
- Kunne bruke Bibliotekportalen for å finne relevante elektroniske ressurser
- Kunne bruke Bibsys for å finne bøker og tidsskrifter
- Kunne finne frem i biblioteket
- Vite hvordan man bestiller og/eller reserverer bøker

Krav (anbefalt krav) til forkunnskaper

Ingen

Undervisning og omfang

Omvisning. Introduksjon med øvelser på PC
45 minutter

Kurs 2: Sitering og etikk

Språk

Norsk
Engelsk

Nivå

Første semester.

Mål og innhold

Kurset har som mål å gi innsikt i etisk bruk av kilder i eget arbeid. Prinsipper for korrekt sitering gjennomgås og vanlige stiler og forkortelser innen fagmiljøet presenteres.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- Ha et bevisst forhold til hvordan man refererer andre kilder i eget arbeid
- Ha kunnskap om hvorfor man refererer
- Kjenne til hva som skal refereres og hvordan det gjøres på en korrekt og hederlig måte
- Kjenne til hvilke stiler som brukes i fagmiljøet og i anerkjente tidsskrift
- Kjenne til de vanligste forkortelsene i fagmiljøet
- Kjenne til hva plagiat er og hvordan man kan unngå det
- Kjenne til lover, forskrifter og retningslinjer når det gjelder angående i tilknytning til plagiat

Anbefalte krav til forkunnskaper

Ingen

Undervisning og omfang

Forelesning og demonstrasjon, gruppediskusjoner
1 dobbeltime

KURS 3: Søk og skriv - basis

Språk

Norsk
Engelsk

Nivå

Studenter som skal begynne å skrive oppgave.

Mål og innhold

Kurset har som mål å gi innsikt i informasjonssøk og vurdering av kvalitet av ulike informasjonsressurser. Sentralt i dette kurset er arbeid med informasjonssøk i forbindelse med oppgaveskriving BIBSYS og i andre informasjonsressurser i forbindelse med oppgaveskriving.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- kunne søke etter og finne relevant litteratur
- ha kunnskap om metoder for kvalitetssikring av informasjonsressurser
- kjenne til ulike informasjonsressurser og forskjeller mellom dem
- kunne søke i ulike informasjonsressurser i tråd med informasjonbehov/på grunnlag av informasjonbehov
- kjenne til relevante databaser innen eget fagfelt

Anbefalte krav til forkunnskaper

Kurs 1 og kurs 2

Undervisning og omfang

Forelesning og demonstrasjon. Individuelt arbeid og gruppediskusjoner.
2 timer

KURS 4: Søk og skriv - avansert

Språk

Norsk
Engelsk

Nivå

Studenter som skal skrive lengre tekster.

Mål og innhold

Kurset har som mål å gi innsikt i informasjonssøk og hvordan man kan vurdere informasjonsressursers relevans. Sentralt i dette kurset er arbeid med egne informasjonssøk i forbindelse med ulike problemstillinger i oppgaveskriving.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- ha kunnskap om konkretisering av informasjonsbehov på grunnlag av egen problemstilling
- kunne finne relevant informasjon for presisering av egen problemstilling
- kjenne relevante informasjonsressurser og kunne vurdere relevans
- kunne lage og bruke søkestrategi som er særegent for faget
- ha kunnskap om vurdering av trefflisters innhold og relevans
- kunne videreutvikle søkestrategi etter prosjektets utvikling

Anbefalte krav til forkunnskaper

Kurs 1, 2 og 3

Undervisning og omfang

Forelesning og demonstrasjon. Individuelt arbeid og gruppediskusjoner.
2 (eventuelt 3) timer

KURS 5: Kildekritikk og kildeanalyse

Språk

Norsk
Engelsk

Nivå

Bachelor
Master

Mål og innhold

Kurset har som mål å vise sammenhengen mellom god kildebruk og faglig kvalitet. Vurderingskriterier presenteres. Metoder for formell kvalitetssikring av ulike kilder gjennomgås.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- Beherske kildekritiske vurderingskriterier på ulike typer kilder

- Forstå ulike former for relevans kilder kan ha for egen oppgavetekst
- Forstå sammenheng mellom kilders relevans og kilders kontekst
- Kjenne til og kritisk kunne vurdere vanlige ordninger for å kvalitetssikre dokumenter
- Kjenne til hvilke typer kilder som er best egnet til å belyse ulike problemstillinger
- Kunne utarbeide videresøk på grunnlag av relevansvurderinger

Krav (anbefalt krav) til forkunnskaper

Ingen

Undervisning og omfang

Forelesing og gruppearbeid
2 x 45 minutter

Kurs 6. Referansehåndteringsverktøy EndNote / Reference Manager

Språk

Norsk, engelsk

Nivå

Alle

Mål og innhold

Kurset har som mål å vise hvordan man kan bruke referansehåndteringsverktøy til å holde orden på referanser og hvordan man lager litteraturlister ved hjelp av EndNote / Reference Manager og Microsoft Word. Metoder for import og eksport av referanser og for utforming av litteraturlister gjennomgås. Muligheter for organisering av data i referansehåndteringsverktøy presenteres.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- Være i stand til å holde orden på referanser og tilhørende fulltekst som brukes underveis i forskningsprosessen
- Kunne lage en personlig database i EndNote / Reference Manager
- Kunne overføre referanser fra ulike bibliografiske databaser til EndNote / Reference Manager
- Kunne integrere referanser i Microsoft Word og lage litteraturlister
- Kunne velge og lage egne referansestiler.
- Kjenne til webbasert brukerveiledning til EndNote / Reference Manager

Krav (anbefalt krav) til forkunnskaper

Ingen når det gjelder referansehåndteringsverktøyet.
Grunnleggende kjennskap til litteratursøk og IT.

Undervisning og omfang

Demonstrasjon og instruksjon, øvelser på PC
2 X 45 minutter

Kurs 7: Organisering og bruk av informasjon i eget forskningsarbeid

Språk

Norsk, engelsk

Nivå

PhD, forsker

Mål og innhold

Kurset har som mål å gi innsikt i organiseringen av faglitteraturen, og belyse særtrekk i ulike databaser. Metoder for effektiv søking og verktøy for å holde seg faglig oppdatert presenteres. Strategier for publisering drøftes med henblikk på gjennomslag for eget arbeid. Opphavsrettlige relaterte problemstillinger diskuteres.

Læringsutbytte

Etter fullført kurs skal deltakerne

- Ha kunnskap om grunnprinsippene for hvordan informasjon er organisert, inndelt etter type informasjon og grad av kvalitetssikring
- Kjenne til relevante databaser innen eget fagfelt
- Kunne søke målrettet og effektiv og utnytte databasens spesielle egenart
- Beherske metoder for å vurdere og behandle søkeresultater
- Benytte seg av tjenester for nyhetsvarsling (rss og lignende)
- Ha gode rutiner for håndtering av referanser
- Reflektere over ulike kanaler for publisering
- Ha et bevist forhold til opphavsrettslige problemstillinger knyttet til publisering og bruk av andres intellektuelle arbeid
- Kjenne til kriterier for rangering av publikasjonskanaler
- Ha kunnskap om evaluering av forskning etter bibliometriske metoder som bygger på antall publikasjoner og siteringer

- Reflektere kritisk rundt målingsmetodene og deres bruk i evalueringssøymed

Krav (anbefalt krav) til forkunnskaper

Grunnleggende kjennskap til bibliotek katalog, referansedatabaser og publisering.

Undervisning og omfang

Forelesning og demonstrasjon, seminar med individuelt arbeid og gruppediskusjoner
3 dobbelttimer

Universitetsbibliotekets undervisningstilbud kan variere noe mellom avdelingene. Alle kurs kan holdes på engelsk. Kontakt den enkelte avdeling direkte for mer informasjon og for å avtale kurs:

Billedsamlingen

Nygårdsgaten 5
Kontaktperson: Rune Kyrkjebø
E-post: billed@ub.uib.no
Telefon: 55 58 25 39

Bibliotek for humaniora

Haakon Sheteligs plass 7
Kontaktperson: Solveig Kavli
E-post: ubbhf@ub.uib.no
Telefon: 55 58 86 05

Bibliotek for juridiske fag

Magnus Lagabøtes plass 1
Kontaktperson: Britt-Inger Bjørsvik
Telefon: 55 58 25 17
E-post: ubbjur@ub.uib.no
Telefon: 55 58 95 95

Manuskript- og librarsamlingen

Sydnesplassen 7
Kontaktperson: Rune Kyrkjebø
E-post: mslib@ub.uib.no
Tlf. 55 58 25 17

Bibliotek for medisinske fag

Jonas Lies vei 91
Kontaktperson: Brita B. Hekland
E-post: ubbmed@ub.uib.no
Telefon: 55 58 66 77

Bibliotek for odontologiske fag

Årstadveien 17
Kontaktperson: Sigrun Ask
E-post: ubbod@ub.uib.no
Telefon: 55 58 66 35

Bibliotek for psykologi, utdanning og helse

Christies gate 12
E-post: ubbps@ub.uib.no
Telefon: 55 58 24 52

Bibliotek for realfag

Johannes Bruns gate 12
Kontaktperson: Marit Kullerud
E-post: ubbrb@ub.uib.no
Telefon: 55 58 48 10

Bibliotek for samfunnsvitenskap

Fosswinckels gate 14
Kontaktperson: Pernille Riise Lothe
E-post: ubbsv@ub.uib.no
Telefon: 55 58 32 61